

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Caveant consules!

Predvčerajšnjim smo se šalili, pozneje pa se nam je videlo, da ima pronunciamento blejskega župnika tudi svoje resne strani. Oseba župnika Oblaka je sama na sebi neznatna, postopanje te osebe nasproti državni avtoriteti pa je resno, sila resno. Poglejmo, kaj se je zgodilo. Naš škof, ki svojega obilega prostega časa ne ve ubiti, postal je organizator tako imenovanih Marijinih društev. Ta društva ne iščejo svoje moči v ponižnem, vdanem in pravem češčenju Božje porodnice, svojo glavno moč imajo nepotrebna ta društva v romanjih, kjer se devištvo tako lahko izgubi v belih vencih in v svetlih medaljah! K tem društvom silijo v prvi vrsti ponesrečena dekleta, ki menijo, da bodo svet s tem, če si potisnejo beli venec Marijine družbe na svojo glavo, opeharile in osleparile tako, da bode lahkomišljeni ta svet menil, da so si v resnici ohranile devištvo. Ali devištvo Marijinih društev, bodisi ženskega, bodisi moškega spola, je največkrat humbug, in ta društva niso ničesar drugega, nego gola persiflaža češčenja najvzornejšega ženskega bitja: Matere Božje! Dalje pa se ima vpoštet, da so Marijina društva društva v pravem pomenu besede. Če nastopi sedaj škof, ter prepere celo deželo z društvi, za koje veljajo posebna pravila, v kojih se plačujejo letni doneski — nekje si je tako društvo zgradilo že veliko poslopje! — potem je gotovo, da se je morala ganiti tudi posvetna oblast, ker bi se drugače v deželi kaj hitro rodilo prepričanje, da je škofova avtoriteta vse, avtoriteta cesarjeva pa prav malo. Z jedno besedo, posvetna oblast, ako ni hotela abdicirati pred ljubljanskim škofom, je morala vmes poseči, ker končno veljajo tudi na Kranjskem zakoni, in ne škofova pisma. Priznati se mora, da je posvetna oblast prav rahlo vmes posegla: zahtevala je od blejskega župnika pojasnila, dočim bi bila posvetnjake, če bi slučajno po izgledu gospoda Antona Bonaventura ustanavljali kaka nepotrebna društva

po deželi, takoj tirala pred kazenskega sodnika, ki bi se bil brez dvojbe prav požuril z drakonično obsodbo! No, pri nas živimo v Španiji, in duhovniška kasta ima svoje privilegije, katere mora tudi deželna vlada spoštovati, kadar pride vrsta na njo. In ko je prišla na Bledu vrsta na njo, je deželna vlada v prirojeni svoji ponižnosti zahtevala pojasnila. Ali z župnikom Oblakom ni dobro hruške peči, in zategadelj je deželni vladi odgovoril, da ne prizna njene pristojnosti, in da pozna nad sabo samo jednega gospoda in zapovednika. Ta gospod in zapovednik pa ni naš presvitli cesar Fran Josip prvi, nego prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura veliki! Opraviiti imamo torej z negiranjem, s popolnim negiranjem države in njene oblasti. Mi si sicer ne bomo belili glave s tem, kako je državni avtoriteti postopati, ako si hoče rešiti svojo veljavo. Prepričani pa smo, da je treba hitro in energično tem razposajenim popom dokazati, da ne živimo v kaki provinciji nekdanje izsesane papeževe države, in da je pri nas prva avtoriteta ona država. Hitrost in energija sta tukaj potrebni, če ne, bode v vsakem župnišču nastopil kak Oblaček, in kar čez noč bode ta po vseh kranjskih farah negirana država in njena moč. Pa v tem pogledu naj državna oblast postopa, kakor ji drago!

Ali cela zadeva ima še drugo lice! In samo radi tega smo o ti blejski aferi še jedenkrat spregovorili! V to afero ne bode vpleteni samo duhovniki, le ti vpletli bodo v njo naše nespametno ljudstvo. Stvar pa se bode končala tako, da se bodo prečastiti župniki, ki se sedaj puntajo proti vladi, ob pravem času ponižno podvrgli, dočim bo zapeljano ljudstvo moralo prenašati občutne posledice sedaj vzpizorjene farovške vstaje. Povsod orožništvo ne bode tako rahločutno, kakor je bilo zadnjič v Kranjski gori! A končno bo stvar vendarle taka, da bo moral kmečki narod dajati plačilo za prismojenosti svojih župnikov!

Dokler ostane renitence samo v župniščih, nima še posebno nevarnih posledic: gospodje župniki so končno vendarle še

tako previdni, da v trenutku, kadar nastane za njihovo kožo resna nevarnost, odnehajo in zopet pod mizo zlezajo. Tako bode tudi blejski Oblak prav hitro v nič zlezal, če mu le vlada pokaže nekaj svoje železne pesti. Mučeništvo, ki dobi izraz v globah in v ubožno kaso vplačljivih zneskih, je ti gospodi sila neprijetno! Ali renitence ne bo ostala samo v farovžih, gospodje župniki bodo svoje junaštvo, koje kažejo nasproti deželni vladi, razbotali po celi svoji fari, in s tem junaštvom, dokler jih ne bode nič stalo, bahali se bodo pred svojimi vrlimi katoliškimi farani. Z jedno besedo, duh renitence, ki navdaja škofa, raznesel se bode kar čez noč mej župlane. In kakor meni sedaj župnik, da mu je škofovo pismo jedini zakon in škof jedini zapovednik, bo o tem takoj prepričana tudi cela župnija, in škof bode imel mej priprostim narodom jedinevo ljavo, cesar pa nikake. Kako vplivajo ti izgledi iz župnišča, videli smo v Kranjski gori, kjer je bilo ljudstvo radi medalij Marijine družbe takoj pripravljeno zapričeti boj z orožništvom.

Taki konflikti se bodo prav pogostoma ponavljali, in ljudstvo samo postalo bo uporno, posebno če bo videlo — in za take reči ima priprosti narod jako ostro in fino oko, — da se župniku, ki se je ustavljal c. kr. oblastnjam, ki je te oblasti tako rekoč zasmehoval, ničesar ni zgodilo. Drugega torej ne rečemo, nego: Caveant consules!

V Ljubljani, 6. julija.

K položaju.

„Grazer Volksblatt“ poroča: Vlada je, kakor nam poročajo, opustila misel, da bi oktroirala nov državnozbornski pravilnik. Trdi se, da namerava v jeseni sklicati državni zbor, ne da bi prej odredila kaj važnejšega. „Gr. Volksblatt“ pripominja: „Igra je res že dolgočasna“. No, pokaže se v kratkem, ali ni bila ta vest raca. — K izvajanjem posl. dr. Ebenhocha piše nemško-napredni list „Oesterreichische Volksztg.“:

je vredno mnogih debelih knjig naših zbranih klasikov... Jako umestno bi bilo, da se iz druge izdaje ta vvod odstrani ter se napiše drug ali pa sploh noben. Hladne in vsakdanje očetovske ocene ne sodijo pred pesmi, kakor so Kettejeve...

No, to bi ne bila tolika nesreča; komur je vvod preveč nadležen, ga naposled lahko izstriže. Odločno pa se mora protestirati proti načinu, kako so se pesmi iz Kettejeve ostaline „popravljali“, izbirale in izpuščale. Protestirati se mora proti temu ne samo iz pietet do velikega umrlega pesnika, temveč tudi iz čisto suhoparnega ozira na resnično vrednost izpuščenih umotvorov, ki jim najdemo malo podobnih, če prevohamo vse naše leposlovne časopise, kjer se šopirijo časih stvari jako dvomljive cene. Jaz sam se spominjam na nekatere pesmi Kettejeve, o katerih sem prepričan, da so shranjene v ostalini, a ki iz vrag vedi kakšnega razloga niso našle milosti, da bi bile vsprejete v zbirko. Posebna jeza prime človeka, ako premisli, kakšne stvari se pri nas vse zbira in s slavo dajejo med ljudi. Imamo slavne reči, ki v svoji celoti niso vredne ene same izpuščene pesmi Kettejeve. Kdo si je to neumnost izmislil, in kaj ni bilo nikogar, da bi si ji upel o pravem času?

Ne, g. dr. Ebenhoch! Vaš recept, dasi iz latinske kuhinje dr. pl. Grabmayra, ne ozdravi teškolobnega parlamenta. Koalicija zmernih strank, kakoršno priporočate za bodočnost, se ne more ustvariti, kajti frakcija, ki zagovarja oktroiranje in kršenje ustave, si ne more privedati priimka zmernosti. Prav tak konservativen politik, kakoršen je dež. glav. Zgor. Avstrije, bi se moral varovati, da bi ne zagovarjal politike prevrata. Z nasilstvom se ne da ničesar doseči. Seveda ne more povedati danes nihče, kako naj se ozdravi smrtnobolni parlament. Gotovo pa je jedno: nasilna kura à la Grabmayr-Ebenhoch bi mu ne prinesla zdravja, pač pa gotov konec.

Francoski generali štrajkajo.

Obpravna v Rennesu proti Dreyfusu in pojavi proti podpolkovniku Picquartu so dokazali, da se bavijo francoski generali in najvišji častniki s politiko bolj, kot bi se smeli, da so nekateri med njimi celo strastni agitatorji ter zagrizeni klerikalci, ki simpatizirajo z monarhisti ter so sovražniki republičanske vlade. Waldeck-Rousseau je moral poklicati v svoj kabinet najuglednejšega francoskega generala Gallifeta ter mu izročiti vojno ministrstvo. Gallifet je predstavil iz Pariza najstrastnejše genaralske politike na deželo ter izvršil v najvišjih vojaških uradih radikalne izpremembe. S svojim energičnim in neizprosnim postopanjem je ukrotil neposlušno in puntarsko generaliteto. A le za nekaj časa. Celo Gallifetu so častniki metali pod noge taka polena, da je končno užaljen odstopil. Na njegovo mesto v vojnem ministrstvu je stopil general André. Toda ta ne imponira generalom. Generalissimus francoske vojne, general Jamont se mu je naravnost uprl ter ni hotel izvršiti njegovih ukazov, nego je obdržal v aktivni službi častnike, katere bi bil moral odsloviti ali postaviti v disponibiliteto. Jamont je demonstrativno ponudil svojo demisijo in z njim tudi šef generalnega štaba, general Delanne. Vojni minister je sprejel obe demisiji in Jamonta je celo docela upokojil. Na Delannejevo mesto je poklical generala Pendezece, na Jamontovo pa generala Brugèra, znanega klerikalca. Klerikalni listi sila napadajo ministrstvo in tudi

LISTEK.

Dragotin Kette.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

Ni mi bilo mogoče, da bi govoril o vseh pesmih Kettejevih in o vseh njih lepotah. Pisati bi moral o vsaki pesmi odstavček in o vsakem sonetu poglavje. Tako nisem omenil posebej pesmi „Na molu San Carlo“, sonetov „Na izprehodu“, „Slovó“ in „Spomin“; a kdor je te umotvore čital, pozna njih vrednost. Govoril sem splošno, o vseh Kettejevih delih kot celotnem umotvoru; nepotrebno in brez pomena bi bilo, da bi brskal po posameznih kiticah ter opozarjal na bisere, ki jih vidi vsako oko, če je zmogljivo, da jih vidi. Ako tega ni zmogljivo, tedaj je boljše, da pusti Ketteja pri miru...

Ob sklepu pa je potreba, da omenim ponesrečenega vvida in pa načina, kako je Aškerc uredil te pesmi. Vvod je pisan tako, da dirne neprijetno vsakogar, ki pozna Kettejev pomen. Aškerc je pisal o njem v tonu, kot da je imel opravka z nezrelim gimnazijcem, ki je imel navado, da je delal verze. V takem protektorskem

tonu bi pač imel pravico govoriti o Cimpermanu ali o kom podobnem, o Ketteju ne. Kdor prečita pesmi in se vrne potem k vvodu, mu zapuhti v obraz nekaj hladnega, omalovaževalnega. To mora čutiti še posebno, ako vé, kako pišejo pri nas o čisto malovrednih pismarjih in celo še o ponesrečenih delih slavnih literatov... Zdaj ni govora o tem, ali je bil Kette mlad ali star, abiturijent ali profesor, kakor tudi ne o tem, če bi ustvaril ali ne ustvaril kaj dovršenejšega, da bi živel. To smešno povdarjanje njegove mladosti, to ponavljano omenjanje Kettejevega „gimnazijstva“ napravljaja vtis visokega protektorstva ter vpliva na naivnega čitatelja na način, ki je za Ketteja poniževalen... Kette je umrl: — on je za nas ženijalen pesnik, kakršnega danes ni več med nami; kar je ustvaril, to je neprecenljive vrednosti, to zaklad, o katerem naj se govori s spoštljivo vostjo, kakor se govori o delih Prešernovih (!) ali pa naj se rajši molči. Vsakdo lahko izrazi žalost nad Kettejevo rano smrtjo, — jaz nisem bil edini, ki sem stiskal takrat ušna, da bi se ubranil solzam — ali njegova smrt in pa možnost, da bi bil napravil pozneje še kaj dovršenejšega in lepšega, ni še noben vzrok, da bi se nekako malovažilo to, kar nam je ostavil, in kar

Čudno se mi zdi, da še noben purist ni prišel nad Prešerna; po pravici iščejo po vseh kotih najneznatnejše stvarice, napisane od Prešerna, a nihče, kdor pozna Ketteja vsega, ne bo tajil, da so te neznatne stvarice Prešernove manjše vrednosti od pesmi Kettejevih, ki se Aškercu niso zdele vredne, da bi jih dal natisniti. Slovenski narod je pravi dedič Kettejev; zdaj pozna svojega pesnika in zahteval bo, da se nujno popravi, kar se je zagrešilo ali iz lahkomišelnosti, ali iz nerazsodnosti... Kar se tiče „popravljanja“, mislim, da mi o tem ni treba govoriti še posebej. Ketteju se ni moglo popravljati zastarelih jezikovnih oblik, kakor jih imajo navado popravljati Prešernu; njegov jezik je modern. Popravljali so mu torej slog, čistili so mu izražanje; to je nečuvstvo! Dandanes ga ni literata, ki bi bil zmogljiv, in ki bi smel popravljati Kettejev slog, jednostavno zato ne, ker so, kar se tiče forme, večidel vsi pritlikavci proti njemu (!). Morda tu ali tam kaka stvar ni ugajala subjektivnemu okusu Aškercu, ali ta okus še nikakor ni merodajen. Če bi se delalo tako, tedaj bi imeli od vsakega umrlega pesnika toliko variant, kolikor bi bilo vemožnih urednikov... Kdor ima stvar v rci, bo gotovo skrbel, da dobimo v

v parlamentu so skušali radi teh izprememb na najvišjih vojaških mestih strmoglaviti kabinet. To se jim ni posrečilo. Toda Waldeck-Rousseau je zmagal jedva s 50 glasovi večine. Njegovo stališče je torej zelo omarjano. Generaliteta pridobiva vedno večji vpliv, in možno je, da se izpolni sedaj „Gaulloisova“ želja, katero je izrazil leta 1898, da naj demisionirajo vsi generali. Francoška vojska plove že čisto v protirepubličanski struji, in bati se je republiki za obstanek, ako se upor generalov razširi. Vsekakor je notranji položaj na Francoskem vsled generalitete sila kritičen.

Kitajska kriza.

Vsak dan prihajajo groznejše vesti iz Pekina. Iz Šanghaja poročajo, da so trije Kitajci ušli iz Pekina ter prinesli vest, da so se vsi tujci, okoli 1000 ljudi, vstevši 400 vojakov in 100 kitajskih carinskih uradnikov, žensk in otrok, zatekli na angleško poslaništvo ter se tamkaj branili, dokler jim ni pošlo streljivo in živež. Potem pa so boksarji poslaništvo zažgali in pomorili vse tujce. Cesar Kwanghsu in cesarica vdova Tsu-Hsi sta bila baje zastrupljena. Drugo poročilo iz Šanghaja pa javlja, da se je cesar sam z opijem zastrupil, tudi cesarica se je poskusila usmrtiti, a samomor se je ponesrečil in zblaznela je. Cesar je bil baje že 19. junija mrtev. Nasprotno temu poročilu pa javljajo iz Londona, da sta cesar in cesarica živa ter se kažete vsak dan narodu. Sprememba je prestopila na stran boksarjev. „Daily Express“ je dobil iz Čifuja poročilo, da hodi princ Tuan, ki se je polastil najvišje moči na Kitajskem, vsak dan po pekinških ulicah, in da vodi sam operacije proti angleškemu poslaništvu. Tuan in vojni minister sta se oficialno proglasila za voditelja boksarjev. Tudi vsi drugi principi so pristopili na njuno stran. Tuan obsipa vodje boksarjev, ki so preganjali Seymourja, z odlikovanji in z denarjem. Tuan pa je baje tudi ukazal, naj se zbero v luki Šanghaj vse kitajske bojne ladje in naskočijo mednarodno brodovje. A tudi o Tsientsinu so došle vznemirjajoče vesti. Iz Šanghaja poročajo, da je došla iz Čifuja vest, da so Kitajci 30. junija med 7. in 8. uro zjutraj Tsientsin vzeli. V Londonu sodijo, da so se polastili le starega kitajskega predmestja, odkoder bombardirajo predmestje tujcev. Potemtakem se je končal prvi del vojne proti Kitajcem za mednarodne voje prav žalostno in brez uspehov. Pekin je v rokah boksarjev, poslanički so ostali brez pomoči in tudi Tsientsin je baje zopet kitajski. In vzlic temu se velelvesti še pomišljajo, ali bi dali Japonski mandat, naj napravi na Kitajskem red. Japonska stori to najlažje, ker je Kitajski najbližje ter more že v kratkem času postaviti na bojišče veliko armado ter poslati v kitajske luke večje število bojnih ladij. Anglija, ki je vezana v Južni Afriki, se poteka za Japonsko, Rusija pa ni za to nič kaj navdušena. A tudi Nemčija se strinja z Rusijo, da morajo kaznovati Kitajce vse angažirane velevlasti. Ako se bodo diplomati še dolgo pomišljali, se more pripetiti 20.000

drugi izdaji Ketteja čistega, kakor je bil. Predvsem pa bo skrbel za to, da se molč in prikrito s plaščem krščanskega usmiljenja popravi tista čez vse mere predrzna pregreha, ki se je storila nad „Pesmijo o pisarju“ in nad sedmo gazelo. Tu se je popravljalo iz ozirov na — decentnost! Človeka oblije rdečica od gneva: — Ketteja, najčistejšega med našimi pesniki, ki ni poznal umazanosti niti od daleč, ki je zapisal prešerno besedo v vsi nedolžnosti in mu nikoli ni prišlo na pamet, da bi pikantiril, — Ketteja, grešnika, gredo čistit! In kdo ga gre čistit!! —

To je bilo treba zapisati na čast Kettejevemu spominu in v prilog naši literaturi, ki ni tako bogata, da bi mogla metati v koš ali zapirati v miznice umotvore svojih največjih pesnikov. Schwentner, ki je prvo izdajo jako elegantno opremil, poskusi gotovo, da dobimo v drugi Ketteja popolnega in nepopravljivega. Do tedaj pa se je treba tolažiti. Kdor ni poznal Ketteja vsega, ne bo pogrešal ničesar; že v tej knjigi sami, kakoršna je, je bogastvo za celo biblioteko. Slabo znamenje bi bilo za okus Slovencev in njih ljubezen do lepote, če bi se prva izdaja ne razprodala v najkrajšem času.

možem v Kitajski zbrane mednarodne vojske kaj prav neljubega!

Dopisi.

Iz Škocijana na Dolenjskem, 3. julija. Naše doline se pa noče nikdo usmiliti, da bi Vam kaj sporočil, kako da preganja tukajšnji kaplan Kos liberalne liste, in osebe, katere jih beró. Na neki praznik odrihal je ta človek po nekem tukajšnjem gostilničarju in nekem trgovcu z lece tako, da je ljudstvo mislilo, da je ta sirota zblaznela. Upil je, da kdor bere „Slovenski Narod“, ga ni tako starega duhovna, da bi mu zamogel dati sveto odvezo, in da ima tudi vsaka oseba smrtni greh, katera prestopi prag take gostilne in trgovine, kjer se nahaja „Slovenski Narod“ in drugi liberalni listi. Kaplan Kos je tudi upil in hujskal ljudi z lece, da imajo še pet bolj poštenih gostiln nego je ta, v kateri se čita „Slov. Narod“ in ravno toliko tudi trgovin, in da naj ljudstvo ne zahaja v take gostilne in trgovine. Toda Kosova propoved je bila glas vprijočega v puščavi. Mi pa vprašamo kaplana Kosa, ali mu je znan Evangelij sv. Lukeža 6. P. 41—43 vrste, v kateri se glasi: „Kaj pa vidiš troho, ki je v očesu brata tvojega, bruna pa, ki je v očesu tvojem, pa ne čutiš? Ali kako moraš reči bratu svojemu: Brat, daj, da izderem troho, ki je v očesu tvojem, ko sam bruna, ki je v očesu tvojem, ne vidiš? Hinavec! izmij najprej bruno iz očesa svojega, in tedaj boš pregledal, da izmiješ troho, ki je v očesu brata tvojega!“

Dne 1. julija je zopet kaplan Kos z lece napadal škocijanske gostilničarje, češ, da ne pozna nobene poštene gostilne v Škocijanu razun jedne. (Seveda, ker dotični gostilničar Vam pusti, da vganjate tam svoje burke. Saj bi Vam pa gostilničar, katerega Vi vedno kot brezverca in drugače zmerjate, ne bi dopustil otrepati neslanosti v svoji gostilni. Kaj pa so ti gostilničarji storili, da so nepošteni? So Vam li morda Vašo, vedno prazno posojilniško blagajno okradli? Ali so morda kakega Vašega prsmuknjenege pristaša ubili? Odgovorite! Ako ne, so škocijanski gostilničarji primorani, Vas za hudobno obrekovanje za ušesa potipati. Sv. Luka Evangelist pa tudi piše v 14 pog. 8 vrsti: „Ne sedajte na prve prostore, da ne bi bil med tistimi, kateri so povabljeni, kdo poštenješi od Vas!“

Iz Begunj, 5. julija. Krasna Gorenjska se je včeraj zvečer marsikje spominjala sv. slovanskih blagovestnikov, ker videti je bilo na mnogih hribih in gorah kresove, kateri so bili priča, da tudi Slovenec spoštuje svoja nepozabna mu apostola.

Nad Begunjami leži gora Dobrča (1636 m). Nekoliko pod vrhom iste si je postavil g. Jurij Auer prijazno, jako ukusno urejeno in precej prostorno lovsko kočjo. Povabil nas je nekaj domačinov, da zakurimo kres v obližju kočje na predvečer solunskih bratov. Pripravil je bil vse potrebno tako, da je bil kres, ko smo prišli zadnji povabljenec proti večeru na goro, že dogotovljen, ter meril približno 6 m v višino. Krasen razgled se ti odpira z Dobrče tje na juliško pogorje, pod katerim se zrcali blejsko jezero. Oko ne vidi le visoko v nebo kipečih velikanov raznih pogorij in Save, temveč tudi mnogo vasi, trgov in mest. Proti jugu vidiš Kranj, ljubljanski grad itd. Gotovo, da se je tudi kres videl daleč na okolo, zakaj njegov plamen se je vspenjal visoko v zrak. Poleg tega so prasketale še rakete ter je čarobno razsvetljeval bengalični ogenj bližnjo okolico.

Ker pa je pot do vrha približno 3 ure dolga, zatoraj je g. Auer skrbel gostoljubno za okrepčilo utrujenih gostov, in istinito sem mislil, ko sem gledal, kako previdno se peče janjec, da sem med Belokranjci ali Hrvatji. Tudi zato je bilo skrbljeno, da nam ni manjkalo niti ubranega petja, niti dovtipov in šale.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. julija.

— Imenovanja na pošti. Poštni asistentje g. Alojzij Potokar v Ljubljani, g. Iv. Zadnik v Trzinu, g. Andrej Šumi in g. Peter Gilly v Ljubljani so postali poštni oficiali.

— Občni zbor kmetijske družbe. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske je sklenil sklicati v kratkem izreden

občni zbor, kateri naj se peča s korenito spremembo družbenih pravil. Sprememba naj obstoji bistveno v tem, da se bode strinjalo s pravili deželnih kulturnih svetov, in da bodo posamezne pokrajine kakor Dolenjska, Gorenjska in Notranjska vsaka zase volile svoje zastopnike v glavni odbor.

— Ruski gost. Danes se je oglašil v našem uredništvu gosp. Vsevolod Pavlovič Svatkofskij, urednik lista „Novoe Vremja“.

— Vročina pri sodiščih. S pravniskih krogov se nam piše: Bliža se čas, v katerem miruje delo pri sodiščih izvzemši takozvane „ferialne stvari“, od 15. julija do 26. avgusta, tedaj ljudstvo nima pristopa v sodne prostore, in da se občinstvo škode in potov varuje, se naj sledeče zapomni: Sodišča morajo tudi v tej dobi praznikov uradovati v vseh kazenskih zadevah glede civilnih pravnih in v nujnih slučajih, posebno se smejo sprejemati tožbe v malotnih stvareh, t. j. do 100 K (50 gld.) in v najemninških zadevah, tožbe radi motenja posesti ter se zamore tudi o taci tožbah razpravljati, dalje spadajo med prazniške stvari še konkurzne stvari, menjiško-pravne zadeve in pravde, v kojih se gre za nadaljevanje že začete stavbe, kakor tudi spori med gospodarji in posli, gostilničarji, vozniki itd. na jedni, ter mej gosti, potovalci i. dr. na drugi strani. Dalje še za opominjevalne, zemljiško-knjižne in eksekucijske stvari ni praznikov, in ima končno še sodnijski predstojnik v izvanprepirnih drugih slučajih določati, kaj je nujno in kaj ne spada v prazniško dobo, da se namreč kakih stranki po tem, ako bi se stvar hitro ne rešila, ne pripeti kaka škoda. Mi želimo, da se gospodje svetniki in sovrstniki v tej vročinski sili odpočijejo od trudapolnega dela, in da okrepčani nastopijo dne 26. avgusta zopet svoj težavni posel!

— Klerikalna podrepna muha. Piše se nam: V trgu Šmarje na Štajerskem so pred kratkim pri birmi raz vseh poslopij vihrale zastave. Da so bile trobojnice v večini, je umevno. Na farovžu sicer ni visela papeževa zastava, pač pa na tukajšnjem šolskem poslopju. Insceniral je to klerikalno demonstracijo nadučitelj Jurkovič, v katerem hudobni jeziki trdijo, da je kot neutrudljivi oproda kaplančkov — mežnar, a ne učitelj. S tem in pa, da se je dal od škofa samega pred birmovanjem obhajati — škoda, da ne more v drugič birman biti, ker mu je baje prvkrat sveti Duh odrekel — kakor tudi da ni dal mesta trobojnici na slovenske šoli, namestila se najbrž, uporabljajoč še druga sredstva, ta mož do toliko zaželjenega naslova „direktor“ prihliniti. Gospod direktor in spe, svetuje se vam, da sploh ne uporabljate več šolskega poslopja za klerikalne demonstracije in tudi ne za svoje zasebne namene, kakor na pr. za izobešanje svoje fotografske izložbe, dokler na šoli ni napisa. Umevno, da vas mora prijetno ščegati, če si domišljujete, da si marsikateri ptujec, šolsko poslopje ogledujoč misli, ta lepa stavba je last fotografa Jurkoviča! Toraj! napis, slovenski napis na šolo, papežovo zastavo pa nemara na lastno stavbo, kadar jo bode imeli, na šolsko poslopje pa nikdar več!

— Brez komentara. C. kr. okrajno glavarstvo mariborsko je prepovedalo graški vojaški godbi koncertirati v „Narodnem domu“ v Mariboru ob glavni skupščini „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“, boječ se velikih demonstracij, ki bi jih baje ne moglo zabraniti?!

— „Slavec“ zbira se povodom izleta v Kranj k slavnosti razvitja zastave „Gorenjskega Sokola“ v nedeljo, dne 8. julija t. l. točno ob 11. uri dopoldne v „Narodnem domu“ v društvenih prostorih ter odkoraka s „Sokolom“ skupaj na kolodvor Društvo udeleži se slavnosti korporativno z zastavo.

— Litijsko pevsko društvo vdeleži se slavnosti razvitja zastave „Gorenjskega Sokola“ v Kranji po večji deputaciji.

— Pozor! Po Kranjskem potuje potnik tvrde I. W. Dann iz Trsta, kateri obiskuje „katol. konsumna društva“.

— Gosp. Fr. Meško-Dolenc, znani slovenski pisatelj, ki je bil duhovnik na Višarjih, je obolel in se je moral vrniti v Št. Kocijan ob Sinči vesi.

— K ustanovitvi mestne godbe v Ljubljani. Pripravljalni odsek usoja si tem potom na ustanovitev civilne godbe slavno občinstvo opozoriti. Odseku prijavilo se je od drugod povoljno število izurjenih dobrih godcev. Nekaj teh bode treba v Ljubljano privabiti in jim preskrbeti primerno službo ali plačilo, in jih o tem v kratkem času obvestiti. Prosi se torej slavno občinstvo, da čim prej prijavi mesečni ali letni znesek, katerega želi prispevati v to svrhu jednemu ljubljanskih slovenskih časopisov, ki imajo v to svrhu tudi nabiralne pole. kajti težko je priti k posameznemu z nabiralno polo na dom. Odseku bode mogoče le par moči, ki bodo ob enem na godbeni šoli poučevale, plačati, drugim bode treba primerno službo preskrbeti, zato so naproseni vsi, ki bi imeli primerno službo oddati, da to podpisnemu odboru čimprej blagohotno v „Mestni dom“ pismeno javijo. — Pripravljalni odsek za ustanovitev civilne godbe.

— Z Viča nam pišejo: Viško-glinška čitalnica je praznovala god sv. Cirila in Metoda s tem, da se je na predvečer, to je 4. t. m. zažgal velik kres in se je streljalo s topiči, ter občanom naznanilo, da praznujemo 5. julija god slovanskih blagovestnikov, katerih nismo degradirali kakor ponekod. Vičan.

— Člani slovenskega planinskega društva kaniške podružnice prižgo v petek, dne 6. t. m. na čast sv. Cirilu in Metodu na robu velike planine kres z umetnim ognjem in raketami. Če bo ozračje čisto, se vidi vse to celo iz Ljubljane. Izlet na Menino se vsled naznanila savinjske podružnice se ne bo vršil dne 15. t. m., temveč v avgustu. Dan se bode po dogovoru še objavil. Podružnica je dala napraviti na vseh lepših in važnejših šetališčih ter bližnjih in dalnejših potih in na razglednih mestih v okolici Kamnika table z napisi in oskrbela markacijo, kar bo osobito tujcem in izletnikom v prilog, zajedno pa pokazano, da le slovenski rod čvrst prebiva tod!

— Jahanje za dobitke je imelo dne 4. t. m. več podčastnikov tukajšnjega topničarskega polka št. 7, pod vodstvom gosp. stotnika Viktorja Brüha. Navzočih je bilo več gg. častnikov in drugega občinstva. Jahalci so se izborno obnesli, ter dosegli lepe uspehe. Dobitkov je bilo šest v vrednosti več kron, katere so prisotni gg. častniki prisodili ter razdeli najboljšim jahalcem, gg. podčastnikom, ki so tu po vrednostni vrsti dobitkov razvrščeni: Al. Vraz, P. Štefin, Al. Knaps, Jos. Pivk, G. Trampuš in J. Baraga. Velepomembno je pa to, da so izmed več Nemcev dobili vse dobitke jedino le Slovenci.

— Iz Litije nam poročajo: Prihodnjo nedeljo, dne 15. julija t. l. pelje se iz Litije po Savi ladja v Krško, namenjena tamkaj za prevažanje gramoza in kamenja. Ladja je 35 metrov dolga in 5 in pol metra široka ter ima v njej nad 300 oseb prostora. Redko to priliko, peljati se v tako prostornem in povsem varnem čolnu, hoče porabiti večja družba litijskih dam in gospodov iz vseh krogov ter izleteti v Krško. Dotična ladja odpelje se primerno okrašena v nedeljo, točno ob 1/2. uri zjutraj iz Litije ter dospe preko Save, Zagorja, Trbovelj in Hrastnika okoli 10. ure dopoldne v Radeče pri Zidanem mostu. Tamkaj bode ladja z izletniki ostala kake pol ure, da se bode mogoče onim, ki se popeljejo z mešanim vlakom do Zidanega mosta, eventualno tudi izletnikom iz Radeč vkrcati. V Krško dojde ladja mej 2. in 3. uro popoldne. Vozilo bode ladijo šest izkušenih brodarjev, ki že leta sem vozarijo po Savi, tako da je kaka nevarnost popolnoma izključena. Na ladiji, kojo spremlja celo pot godba prostovoljne požarne brambre litijske in tukajšnji pevski zbor, bode tudi gostilna, tako da bodo imeli izletniki razen krasne vožnje tudi vsestransko zabavo. Ker ni izključeno, da se pridruži izletnikom tudi kaj ljubljanskih gostov, opozarjajo se oni in drugi izletniki, da prigrasé svojo vdeležbo „odboru za vožnjo po Savi“ v Litiji, in sicer zadnji čas do petka 13. t. m. ter ob jednem pripošljejo znesek 2 krone za osebo (dame so proste) kot prispevek za vožne stroške itd. — kar pa velja tudi za one, ki bi se v Radečah vkrcali. V Krškem bode potem skupni obed in prosta zabava z godbo, petjem itd. Povrat se vrši z vlakom ob 11. uri zvečer. Ker se jednaka prilika ne bode

kmalo zlepa nudila, in da je vožnja po divje romantični savski dolini mej Kranjsko in Štajersko slikovita in jako zanimiva, tako da ne bode nobenemu izletniku žal na vdeležbi, pričakuje odbor mnogostranske vdeležbe ter daje na zahtevanje pojasnila.

— **Abiturijentski koncert** prirede abiturijenti in abiturijenti tukajšnjega c. kr. učiteljskega v soboto, dne 14. t. m. v zgornji dvorani „Narodnega doma“ s sodelovanjem vojaške godbe in pevskega zbora, kateri obseza večje število hrvatskih gostov-abiturijentov. Čisti dobiček je namenjen „Učiteljskemu konviktu“ in „Prešernovemu spomeniku“.

— **Skušnje „Glasbene Matice“** so se vršile 2, 3. in 4. t. m. ob izredno veliki udeležbi občinstva. Uspeh je bil, kakor vselej, jako povoljen, deloma celo izvrsten. Obširnejše poročilo nam je obljubljeno.

— **Društvo delovodij za Ljubljano** in okolico zboruje dne 7. julija 1900 in sicer točno ob 8. uri zvečer v društvenem prostoru „pri avstrijskem cesarju“ sv. Petra cesta v pritličju na desno. Ker je to drugo četrtletno zborovanje, pri katerem je treba radi polaganja računa in izkaza urediti mesečne prispevke, kakor tudi ukreniti več važnih društvenih zadev, prosi odbor čl. gg. člane, naj pridejo gotovo k zborovanju polnoštevilno.

— **„Narodna čitalnica v Postojini“** priredi s prijaznim sodelovanjem novoustanovljenega postojanskega salonskega orkestra v nedeljo, 8. julija ob 8. uri zvečer v vrt-nem salonu „pri ogrski kroni“ koncert. Vspored je tale: A. Dvořák: „Koračnica iz prodane neveste“, orkester. B. Ipavec: „Njega ni“, moški zbor. Schenk: „Mamica“, orkester. Moskovski: „V tih noči“, kvartet. H. Sattner: „Vrbica“, mešani zbor. H. Léonard: „Cavatine“, solo za gosli s spremljevanjem harmonija. L. Kubišta: „Venček narodnih pesni“, orkester. Fr. Gerbič: „Gondolierka“, ženski zbor s spremljevanjem orkestra. Vollstädt: „Mala vdova“, orkester. V. Parma: „Čolnčku“, mešani zbor. L. Kubišta: „V postojinski jami“, valček, orkester. Prosta zabava. Vstopnina za družino 2 kroni, za osebo 1 krono. Ker je čisti dohodek namenjen za napravo nove društvene zastave, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Zastrupljen vodnjak?** V Mukovi hiši, Ulice na Grad št. 8, je včeraj dal mestni fizikat zapreti vodnjak, ker sta dve osebi, ki sta pili vodo iz tega vodnjaka, umrli za legarjem, dve pa sta še bolni. Ljudje govorijo sedaj, da je vodnjak zastrupljen in da so ga vsled tega zapečatili.

— **Gorelo** je 27. m. m. popoldne pri Jakob Klavčičarju v Poljanah pri Kotredežu ter je pogorela streha. Zažgali so otroci.

— **Nevihita.** Dne 26. m. m. popoldne je bila v Javorju in okolici huda nevihta. Strela je udarila v kajžo Iv. Dežmana v Javorju in ubila vola in kravo.

— **Ponesrečila** sta se 24. m. m. v Šmartnu pri Ljubljani med procesijo kajzar Primož Šuštar in Fr. Konjar, ko sta streljala s topiči.

— **Ubila se je** v Dol. Podgori pri Črnomlju 26. m. m. 14letna Marg. Frice, ko je padla s 6 m visoke črešnje.

— **C. in kr. infanterijska kadetna šola v Strassu.** Spočetkom šolskega leta 1900/1 se sprejme 20. septembra v I. letnik 30–50 gojencev gimnazijcev in realcev. Določila za sprejem je dobiti v dvorni knjigarni L. W. Seidla na Dunaju, Graben 13. Pa tudi v zavodu samem je dobiti vsa navodila.

— **Nove hiše v Ljubljani.** Kakor posnemamo izkazu mestnega stavbnega urada, zgradilo se je v Ljubljani od potresa sem 196 novih hiš, za katere se je v zmisln stavbenga reda že podelilo, do stanovanja in uporabe; 12 hiš pa se še gradi.

— **Pobalinstvo.** Danes ponoči so neznan zlikovci v Latermanovem drevoredu preobračali klopi in eno vrgli v vodo pri vodometu v parku. Tudi so razbili dve žarnici. Policija je baje 4 prišla.

— **Nepošten vajenec.** Krojaškemu mojstru Ivanu Miklavcu na Starem trgu št. 14 je njegov vajenec Mate Erdeljac vlomil v zaklenjeno omaro in mu ukradel 10 kron, potem pa je pobegnil.

— **Povozil** je včeraj popoldne neznan kolesar na Emonski cesti osem let starega Ernesta Aljančiča. Deček se je na obrazu in na levi nogi poškodoval.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju

mestne občine ljubljanske od 23. do 30. junija kaže, da je bilo novorojencev 24, umrlih 17, mej njimi jih je umrlo za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 9, iz zavodov 11. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 2, za tifuzom (v deželni bolnici dva domača, eden tujec) 3, za ušenom 1 oseba.

— **Malenkost.** Na novem mestnem kopališču je nad glavnimi vrati napaka „kopelj“ mesto kopeč, kar naj bi se popravilo.

— **Errata oorige!** V notici o ustaji na Bledu je tiskovna napaka „briksen-ski“, kar je čitati brižinski škof!

* **S številkami oprti dokazi.** Koblar piše v svojem listu: „V Avstriji je bilo do 1. 1898. napravljenih od duhovnov za dijake 1945 ustanov z glavnico 6.291.311 gld.“ Če bi mogli primerjati to glavnico z ogromnimi milijoni, ki so nakopičeni v „biblioteki hranilnih knjižic“, ki so last duhovnikov, je imenovana glavnica zelo majhna in dokaz, da tisti, ki imajo tako ogromne dohodke, mnogo premalo store za stradaljoči narod, ki jih redi s svojimi žulji. Pogledajmo si za danes samo dohodke posameznih škofov. Mesečnik, ki ga izdaje osrednja statistična komisija, naznanja, koliko čistega dohodka imajo avstrijski škofje na leto. Najbolje se godi olomuškemu, ki ima 575.668 K čistega dohodka; najsiromašnejši je kotorski z 11.604 K na leto. Nadškof v Pragi ima 501.688 K, na Dunaju 308.506, v Bratislavi 284.558, v Levovu 136.124, v Ljubljani 82.114, v Przemyslu 80.910, v Sekavi 74.520, v Trentu 74.044, v Krakovu 68.660, v Brnu 69.540, v Celovcu 65.644, v Lincu 64.646, v Kraljevem Gradcu 60.345, v Briksenu 58.632, v Lito-mjericah 43.644, v Mariboru 41.802, v Sol-nogradu 42.000, v Sv. Hipolitu 30.000, v Zadru 29.020, v Trstu 26.260, v Gorici 25.296 (?), v Budjejevicah 25.200, v Šibeniku 24.550, na Krku 22.190, v Pulju 22.820, na Visu 21.804, v Dubrovniku 16.772, v Kotoru 11.604 kron. Gosp. Koblar, ali želite še kaj s „številkami oprtih dokazov?“ „Učit. Tov.“

* **Lepe razmere na Finskem.** Kakor se čuje iz Helsingfors, ne sme finski list „Nya Pressen“ nič več izhajati, oblasti so ga prepovedale radi dveh člankov. Trije drugi listi pa so dobili za sedaj le ukor. Razun tega je dobil tudi izdajatelj lista „Wiipuri“ ukaz, naj takoj pusti vodstvo tega lista, sicer se mu utegne zgoditi kakor „Nya Pressen“. Finci že skoro ne smejo ničesar več pisati, takoj jih ruska vlada nakreca po prstih.

* **Od mrtvih vstal.** Kakor javljajo iz Velikega Varada, je umrl nedavno v Krešnju neki Gaj. Tudi pri Rumuncih imajo navado, da pogoste žalujoči pogrebneke. Pojedina je bila že gotova, ko je javil duhovnik, da istega dne nikakor ne utegne mrliča pokopati, ker ima nujnejša opravila. No, vsem se je škoda zdelo, da bi se sku-hana jedila pokvarila, zato se je začela gostija že istega dne, pred pokopom mrliča. Okoli polnoči, ko so se gostje že dobro na-jedli in napili, so se nakrat odprla vrata, in med gostje stopil — umrl Gaj. Zaman je klical „mrlič“ za veseljaki, izginili so hitro pod mize in postelje, in niso se ho-teli zopet prikazati. Mnogo je moral govo-riti, predno jih je uveril, da je bil le navi-dezno mrtev, ter da ga je sedaj popustil krč. Ko je stopila pozneje Gajeva žena v sobo, se je strahu ali veselja zgrudila na tla ter takoj umrla. Mesto moža so pokopali naslednjega dne njo.

* **Ogleduh zaprt.** V Nancyju na Fran-coskem so zaprli nekega ogleduha imenom Courbeil. Delal je za Nemčijo.

* **10.000 mark obljublja list „Erfurter Führer“** za vrtnico — modre barve. Seveda ne sme biti ta vrtnica pobarvana, niti umetno preparirana, ona mora modra vzrasti, in nje grm se mora dati cepiti v nadaljno gojitev modrih vrtnic. Ako bi imeli samo modre vrtnice, bi pa morda dajal kak po-tratnež za rudečo ali belo rožo istotoliko vsoto.

* **Najimennitnejša dežela na svetu!** Poslanec Cox je hvalil Združene države takole: To je veličanska dežela, ki ima naj-daljše in najštevilnejše, najblatnejše in naj-globokejšje reke, ki hitreje teko, višje nasto-pajo in bolj šume, globokeje padajo in več škode naredijo, kakor reke katerekoli dežele. Ta dežela ima največ jezer, ki so večja in

globočja, prozornejša in mokrejša ko jezera vseh drugih dežel. Naši vagoni so večji in teko hitreje, skočijo pogostejše iz tira in umore več ljudi, ko vsi drugi vagoni vseh drugih dežel. Naši parniki imajo večje to-vore, so daljši in širji, izgube češče svoje kotle, ker počijo, vržejo svoje potnike višje v zrak in imajo bolj krepko preklinjajoče kapitane, ko parniki katerekoli dežele. Naši možje so večji in debelejši, se večkrat stepo, popijejo več žganja, požvečijo več tobaka in pljujejo močnejše in dalje ko možje vsake druge dežele. Naše dame so bogatojše, kra-snejše, se znajo lepše oblačiti in bolj denar zapravljati, ranijo več src in naredijo več nesreč ko dame vseh drugih dežel. Naši otroci kriče glasneje, rasto hitreje, nehajo biti poprej otroci in so za nekaj mesecev prej stari 20 let kakor otroci katerekoli druge dežele. Da, ta dežela je najimennitnejša dežela sveta tudi radi tega, ker ima največ sleparjev, tatov in morilcev, pa končno tudi zategadelj, ker ima menda najneumnejšega poslanca na vsem svetu.

Književnost.

— **Triglavske rože.** Valček po slo-vanskih napevih za klavir zložil Viktor Parma. Zaloga in lastnina Otona Fischerja v Ljubljani. Prav lično je izdelal znani li-tografski zavod Röder v Lipskem to naj-novejšo kompozicijo našega domačega glasbo neumorno delujočega skladatelja. V obliki valčka z uvodom, 4 oddelki in codo je zbral lepo zbirko znanih in nekoliko manj znanih slovenskih in slovanskih pesmi ali motivov, katere je prav spretno ovil z va-rijacijami, kakor jih je rodila njegova bujna fantazija. Naj omenjamo le nekatere: „Škr-janček poje, žvrgoli“, „Očka me kregajo“, „Gorenjska narodna“, „V Gorenjsko oziram se“, „O ja, ljubca na sred morja“, „Šumi Marica“ itd. Akopram se nam dozdeva, da morda jedna ali druga naših slovenskih in še manj pa slovanskih pesmi ni prav posebno prikladna za podlago tuji obliki nemškega valčka, mora se na drugi strani priznati, da Parma zna vporabiti te motive tako, da skladba v svoji celoti dela prijeten vtis na slušalca. Slovensko občinstvo in tudi drugi prijatelji te lahke vrste salonske glasbe bodo gotovo radi segli po tej mični skladbi, tim-bolj, ker je tudi vnanja oblika prav ele-gantna. Naslovna stran kaže v lepem barvo-tisku sivga orjaka Triglava, ob katerega vznožji se razprostira zelena livada z gozdi in s planinsko kočo, vsa slika pa je ob strani obrobjena z bujnimi rudečimi pla-ninskimi rožami. Cena skladbi je 2 kroni 50 vin. Dobiva se pri založniku in pri dru-gih knjigotrožih, ki se pečajo z razprodajo muzikalij.

— **Almanah c. kr. avstrijskih drž. železnic XXI. letnik** je izšel ter obsega vsa določila in vse naredbe avstrijskih držav-nih železnic, popoln šematizem državnih uradnikov pri žel. ministrstvu, centralnega in eksekutivnega osebja, žel. drž. uradov, preskrbovališč, institutov, ustanov, taber o pokojninah in provizijah seznam postaj, kurišč, in dr., podatke o železnicah in la-dijah ter razne tabele in koledar.

— **Dokumente der Frauen.** Polme-sečniku, izdaja Marie Lang, Dunaj VI./1. Magdalenenstrasse 12. V 7. št. je tale vse-bina: Eine Verlobung, von O. Blomowa. — Arbeitenden Damen, von Prof. Dr. E. Ehrlich. — Die Lage der weiblichen Bühnengehör-igen der deutschen Theater Oesterreichs, von Alf. Bolz-Feigl. — Zweiter internation-aler Congress der Frauenwerke und — Einrichtungen, Paris 18.—23. Juni, von Ana Schapire. Zur Frauenbewegung. — Sterka. Von Anna Schapire. Ta zanimivi ženski list našim izobraženim damam toplo priporočamo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 6. julija. Iz gotovega vira se poroča, da sta dobila bataljon 97. in bataljon 87. pešpolka povelje, naj se pripravita, da odpotu-jeta nemudoma na Kitajsko.

Dunaj 6. julija. Vojno ministrstvo je prepovedalo vojaškim zgravniki-kom vdeležiti se kongresa zdravnikov v Lvovu.

Dunaj 6. julija. V drugem letoš-njem četrtletju je bilo iz Prusije iz-gnanih 422 Avstrijcev.

Lvov 6. julija. Sklicatelji zdravniškega kongresa so se obrnili do ministra Piętaka, da posreduje.

Budimpešta 6. julija. Fregatni kapitan pl. Thomann, poveljnik avstro-cgrske bojne ladije „Zenta“, je odšel pred tremi tedni iz Tsientsina s 15 možmi po železnici v Pekin in pre-pustil poveljništvo poročniku Kotto-witzu. Vrniti se ni mogel Thomann, več, ker je bila že železnična proga porušena in so bila pekinška mestna vrata zaprta. Thomann je bil bržčas umorjen v Pekinu.

Rim 6. julija. Ministrski svet je sklenil, da odrine v kratkem 3000 mož in še ena bojna ladija na Kitajsko.

Rim 6. julija. Neki italijanski častnik je brzojavil iz Tsientsina, da so boksarji angleško poslaništvo naskočili in vzeli ter po-morili vse. Glave ubitih so na-taknjene na mestnem ozidju.

Petrograd 6. julija. Podadmiral Aleksejev je naznanil šefu generalnega štaba v Porth-Arthurju, da stoji pred Pekinom 30.000 mož. Čete princa Chinga se bore baje proti boksarjem.

Petrograd 6. julija. Car je ukazal poveljništvu okrožja Kwanturyja mobi-lizovati rezerviste.

Berolin 6. julija. Ruski general Stoessel poroča, da se kitajske čete pri-pravljajo na nov naskok na luko Taku. Tsientsin branijo mednarodne čete le še s težavo.

Berolin 6. julija. Angleška vlada je predlagala, naj se naroči Japonski, da napravi na Kitajskem red in mir. Rusija ni odgovorila ničesar in tudi nemška vlada je odklonila predlog, da posreduje za predlog v Petrogradu. An-gleška vlada bode svoj predlog pono-vila, ker morejo dospeti čete iz Evrope šele v par tednih.

Haag 6. julija. Zunanji minister je sporočil pri komori brzojavko nizo-zemskega konzula v Šanghaju, da je nizozemsko poslaništvo v Pekinu po-rušeno in položaj na severu jako resen.

London 6. julija. Iz Čifuja se javlja, da je 4. t. m. dospelo 800 Fran-cozov z dvema baterijama v Taku. Za-vezniki pričakujejo pomoči, predno od-rinejo proti Pekinu. Ker pa se je za-čelo deževje in so nastale povodnji, bržčas predjesenjo ne bo možno priti do Pekina.

London 6. julija. Nemški konzul v Tsientsinu javlja preko Čifuja, da so Kitajci predrli cesarski kanal pri Tsien-tsinu, da bi s povodnijo zabranili med-narodni četi prodirati proti Pekinu.

London 6. julija. 30.000 Kitajcev so Rusi in Japonci severno Tsientsina odbili z velikimi izgubami.

London 6. julija. Iz Šanghaja poročajo 4. t. m.: Kitajski cesar se je 19. junija zastrupil z opi-jem, ker ga je princ Tuan k temu prisilil. Cesarica-vdova ga je morala posnemati, a radi opija je le zblaznela.

London 6. julija. Angleško poslaništvo je padlo v nedeljo. Vse poslopje in dvorišče je po-stalo — mesnica, v kateri so Kitajci tešili svojo besnost še celo nad mrtveci. Pomor-jeni so vsi Evropejci.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Ukaz c. kr. trgovskega ministrstva na vse politične deželne oblasti z dne 21. febr. 1896, št. 72680 ex 1895 opozarja na gornji ukaz in mu še pristavlja: „... die Unterbehörden sind darauf aufmerksam zu machen, das Consumvereine, gleichviel ob sie ihre Thätigkeit statutenmässig nur auf ihre Mitglieder beschränken oder nicht, solche Unternehmen, zu welchen eine staat-liche Bewilligung (Concession) erforderlich ist, gemäss § 92. des Gesetzes von 9. April 1873, R. G. Bl. Nr. 70 nur auf Grund einer solchen Bewilligung zu betreiben berichtigt sind.“

Torej vsa konsumna društva, tudi tista, ki delujejo le za svoje člane, morajo svoj obrt naznaniti obrtni oblasti, oziroma si zanj pridobiti koncesijo „po obstoječih predpisih“ (§ 92. zadr. zakona) torej po obrtnem redu. In če se morajo konsumna in jednaka društva v tem oziru ravnanje po predpisih obrtnega reda, in če je nanje na-vesti celo kazenske določbe obrtnega reda,

potem ni razvideti, zakaj bi nanje ne bilo navešati določbe o nedeljskem počitku, brž ko je njihovo v pravih predpisano delavnost smatrati za obrtno v zmislu čl. VI. razglasilnega patenta k obrtnemu redu, naj se ta delavnost omejuje tudi samo na člane!

b) Na vprašanje, če je pridobitni in gospodarstveni zadrugi dovoliti prodajo svežega mesa, je zbornica c. kr. okrajnemu glavarstvu v Logatcu poročala naslednje: zbornici ni znano, kaj je predmet podjetja zadruge „kršćansko gospodarsko društvo v Idriji, registrovana zadruga z omejeno zavezo“, dasi bi se po § 4 zadrugskega zakona predmet podjetja moral posneti z združne tvrdke. Zbornica torej ne ve, če sme zadruga imeti kako prodajo. Če pa sme po svojih pravih, in ko je v zmislu obrtnega reda zadostila zadevnim predpisom, imeti kako prodajo, potem sme tudi svežo meso prodajati svojim udom, potem ko je to prodajo naznanila obrtni oblasti. Samo po sebi se pa razume, da zadruga ne sme sama klati živine, in da tudi mesa, slanina ne sme sama prirediti za prodajo, ker oboje je upravičen le mesar. Ker bi bila zadruga samo prodajalka mesa, bi ji moral kak mesar meso za prodajo razsekati, da bi je mogla prodajati svojim udom. Po ministrskem ukazu z dne 20. oktobra 1891, št. 41510 je namreč obseg obrtne pravice prodajalcev mesa določen v zmislu § 36, odst. 2 obrtnega reda tako, da smejo prodajalci mesa le že za prodajo razsekane mesne dele z nadaljno razdelitvijo na porcije, zahtevane v prodajnem prometu, oddati odjemalcem.

c) Na vprašanje, če so branjevcu in trgovci s specerijskim blagom upravičeni žgane opojne pijače prodajati v steklenicah, zaprtih po trgovski navadi, je zbornica odgovorila c. kr. okrajnemu glavarstvu v Radovljici, da v to niso upravičeni branjevcu, pač pa trgovci s specerijskim blagom. Za razsojo tega vprašanja merodajna so določila, obsežena v grof Barthovi zakonski zbirki. Po gubernijski odredbi z dne 19. jan. 1802, gub. odr. z dne 10. jun. 1822 in odredbi dvorne pisarne z dne 23. jan. 1823 spadajo k trgovcem z viktualijami tudi branjevcu glede predmetov, spadajočih med prosta živila. Gubernijska kurenda z dne 17. marca 1813 in gub. odredba z dne 10. dec. 1817, dekret dvorne pisarne z dne 24. nov. 1824 in 29. okt. 1825 in pa gub. kurende z dne 8. decem. 1824 in 12. nov. 1825 navajajo predmete, s katerimi sme trgovati trgovec z živili. In med temi predmeti ni žganih opojnih pijač v zaprtih steklenicah. Tudi glede trgovcev s specerijskim blagom se sklicuje zbornica na omejeno zbirko. V novjšem času je c. kr. trgovsko ministrstvo sestavilo seznam blaga, ki se prodaja v podjetjih, imajočih kolektivna imena. V tem seznamu, ki pa še nima zakonske veljave, med predmeti, ki jih smejo prodajati branjevcu, niso navedene žgane pijače v zaprtih steklenicah, pač pa med predmeti, katere smejo prodajati trgovci s specerijskim blagom.

(Dalje prih.)

— Ormoška posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo. Računski zaključek za štiriindvajseto upravno leto 1899 izkazuje, da je pristopilo 68 združnikov s 118 deleži, odpovedalo je 45 združnikov s 422 deleži, znižalo je 311 združnikov 5297 deležev, izstopilo je 87 združnikov s 510 deleži in ostalo je 715 združnikov z 2137 deleži; med temi je 11

glavnih deležev po 200 K in znašajo vsi deleži 21.370 K. Novih hranilnih vlog se je izdalo 69, uničilo pa 103, obstoji torej 291 knjižic za 266.196 K 10 v. in znaša povprečna vloga 914 K 76 v. Čistega dobička je 4.320 K 42 v., kateri se razdeli po sklepu občnega zbora od 10. junija 1899, tako-le: Od hrama hiš. št. 38 se odpiše 1000 K. Načelstvo dobi nagrade 840 K. Prihodek za petindvajsetletnjo obstanke posojilnice 1000 K. Za dobrodelne namene: Dijaški kuhinji ptujski 30 K, dijaški kuhinji mariborski 30 K, dijaški kuhinji celjski 30 K, društvu „Triglav“ 40 K, društvu „Slovenija“ 40 K, družbi sv. Cirila in Metoda 40 K, slovenski gimnaziji v Celju 20 K, ormoškemu vinorejaku društvu 200 K, skupaj 3270 K, ostanek 1050 K 42 v. se pridene rezervnemu fondu, ki iznaša 64.954 K 34 v. in bo torej narasel na 66.004 K 76 v.

Bratje Sokoli!
V nedeljo, dne 8. julija 1900
najmlajše bratsko-slovensko telovadno društvo
„Gorenjski Sokol“
v Kranju
slovesno razvije novo zastavo.

Sokoli se zbirajo v društveni opravi v telovadnici v „Narodnem domu“ ob 11. uri, od koder odkorakajo korporativno z zastavo na južni kolodvor ter se odpeljejo ob 11. uri 51 min.

Vsopred: Pozdrav v Kranju, razvije zastave, banket na vrtu pri Mayrju, javna telovadba na glavnem trgu, ljudska veselica, odhod z večernim vlakom.

K prav obilni udeležbi Vas vabi z bratskim: Na zdar! **Odbor.**

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-27)
lekarna M. Leustek, Ljubljana
Rešjeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 4. julija: Ivan Svetel, čuvajev sin, 14 mes., ulice na Grad št. 15, voda v glavi in božjast.
V hiralnici:
Dne 3. julija: Ivan Pirc, dninar, 73 let, ostarelost.
V deželni bolnici:
Dne 1. julija: Ivan Beržnik, dninar, 50 let, možgan. edem.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.					
Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5	9. zvečer	735-5	21-2	brezvetr.	jasno
6	7. zjutraj	734-8	18-9	sl. ssvzh.	oblačno
7	2. popol.	733-1	21-1	sl. jug	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 21-8°, normala: 19-4°.

Dunajska borza
dne 6. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-10
Skupni državni dolg v srebru	96-80
Avstrijska zlatna renta	115-65
Avstrijska kronska renta 4%	96-95
Ogrska zlatna renta 4%	115-45
Ogrska kronska renta 4%	90-85
Avstro-ogrsko bančne delnice	1730-—
Kreditne delnice	676-50
London vista	242-30
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-70
80 mark	23-72
80 frankov	19-28
Italijanski bankovci	90-70
C. kr. cekini	11-33

Pridno in pošteno deklico

dobrih starišev, katera ima veselje do trgovine in gostilne, se sprejme takoj. Prednost imajo one, katere znajo nekoliko kuhati in šivati. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod naslovom „Zvestoba“.

(1335-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnart-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 43 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 5. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Četrta ponatis
brošurice
„Izgubljeni Bog!“
je izšel
in se dobi v L. Schwentnerjevi knjigotržnici komad po 20 vin., po pošti 3 vin. več.

Učenee

se sprejme pod dobrimi pogoji v trgovino z mešanim blagom pri
J. Modic-u v Novi vasi pri Rakeku.
Več se izve pri dotičniku. (1333-1)

Jutri v soboto, 7. julija 1900

vojaški

KONCERT

c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27

★ „pri Zvezdi“ ★
(Ferlinz).

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 h.

Spoštovanjem

(1338)

Fran Ferlinz.

NB. Ker je vrt pokrit, se vrši koncert tudi pri neugodnem vremenu.

Št. 21.340.

(1328-2)

Stanovanje v najem!

V Mestnem domu

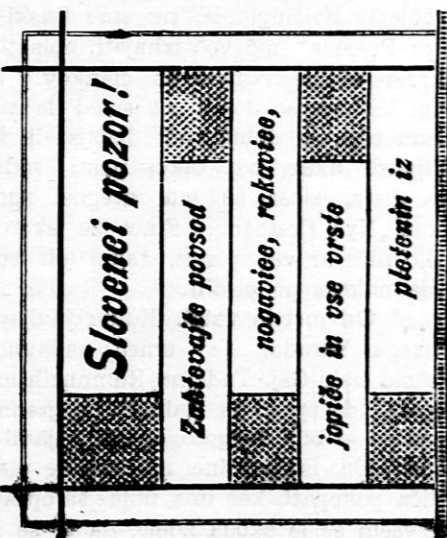
v Ljubljani je v II. nadstropju ležeče, iz 3 sob, kuhinje, shrambe, drvarnice in kleti obstoječe

stanovanje

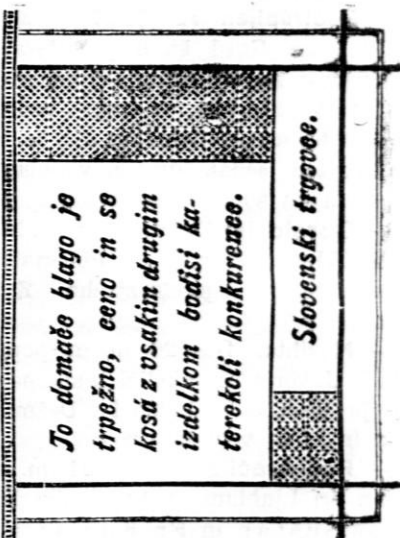
takoj ali pa od 1. avgusta letos oddati v najem.

Pogoje je izvedeti pri podpisnem magistratu o navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani
dné 27. junija 1900.

D. Hribar-jeve tovarne

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: **Islet v Carigradu**, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kocbek**, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.